

Hoe vult u uw belastingaangifte in? INKOMSTEN 2007

Document bijgewerkt op 07/05/2008

Door Luc Van Oycke,
Directeur Administratie, Financiën en Human Resources van Sabam

Talrijk zijn de bij SABAM aangesloten zelfstandigen, beoefenaars van vrije beroepen, werkende vennoten, bestuurders van vennootschappen, loontrekkenden die – gelet op de auteursrechten die ze ontvangen – met vragen zitten rond de problematiek van hun sociaal en fiscaal statuut.

Om een en ander te verduidelijken leek het ons interessant hierover een dialoog uit te schrijven tussen een lid en zijn vennootschap voor het beheer van auteursrechten.

Het onderstaande gesprek vormt in zekere zin een samenvatting van de vragen die ieder van u regelmatig stelt aan SABAM.

1. Als auteur, componist, uitgever ontvang ik auteursrechten van SABAM. Waar moet ik mijn inkomsten aangeven ?

Een persoon die auteursrechten ontvangt « *in het kader van zijn beroepswerkzaamheid* », moet die aangeven als beroepsinkomsten.¹

Deze inkomsten moeten worden aangegeven in vak XVIII code 1650 (gehuwde vrouw code 2650) *Baten van vrije beroepen, ambten, posten of andere winstgevende bezigheden*.

De beroepswerkzaamheid bestaat fiscaal gezien wanneer de bezigheid die auteursrechten doet ontstaan, een geheel van verrichtingen met zich brengt die voldoende frequent zijn en onderling verband houden.

In dat opzicht wordt rekening gehouden met de volgende criteria: het aantal, de aard, de opeenvolging en de regelmaat van de verrichtingen of prestaties, het verband dat ertussen bestaat, het belang ervan of de organisatie die ze met zich brengen.² Opgemerkt zij echter dat het (al dan niet) beroepskarakter van de auteursrechten niet voortvloeit uit het (al dan niet) herhalende karakter van de *betaling* ervan maar veeleer uit het (al dan niet) herhalende karakter van de *handelingen die deze rechten hebben voortgebracht*.

Met andere woorden: een advocaat, bijvoorbeeld, die bij wijze van uitzondering een liedje componeert dat een hit wordt, en die bijgevolg, zelfs verschillende jaren lang, aanzienlijke auteursrechten ontvangt, zal daarom nog niet worden beschouwd als beoefenaar van een beroepswerkzaamheid (in de zin van punt 1 hierboven). In dat geval worden zijn auteursrechten dus niet als *beroepsinkomsten* beschouwd, ook al hebben ze een herhalend karakter.

Belastbaar zijn alleen de netto beroepsinkomsten, dat wil zeggen na aftrek van de beroepskosten. U hebt de keuze om uw werkelijke kosten (gestaafd met bewijsstukken) of het wettelijk forfait af te trekken.

¹ Aangestipt zij dat er momenteel controversen bestaan over de vraag of auteursrechten niet als « *roerende inkomsten* » zouden moeten worden belast. Bij een beslissing van 18 april 2002 antwoordde de rechtbank van eerste aanleg daarop negatief. Er is echter nog een vordering in beroep aanhangig bij het Hof van Beroep van Brussel.

² Comm. I.B. 23/37

Tabel 1 : Wettelijk forfait (art. 51 WIB 92) – aanslagjaar 2008 (ink. 2007)	
<u>Inkomsten in €</u>	<u>Bedrag in €</u>
27,2 % op de schijf van 0 tot 4.880,00 =	1.327,36
10 % van de schijf tussen 4.880,01 en 9.690,00 =	481,00
5 % van de schijf tussen 9.690,01 en 16.130,00 =	322,00
3 % van de schijf tussen 16.130,01 en 55.784,67 =	1.189,64
	Maximum: 3.320,00

Het forfait mag nooit meer bedragen dan 3.320,00 € per inkomstencategorie en het mag evenmin worden gecombineerd met kosten die met bewijsstukken worden gerechtvaardigd.³

Opgemerkt zij dat het vanaf aanslagjaar 2008 niet meer nodig is het forfait te berekenen en in uw belastingaangifte te vermelden als u de toepassing van dat wettelijke forfait wenst. De berekening zal automatisch door de fiscus gebeuren.

Indien u kiest voor de werkelijke kosten, vermeld dan onder code 1657 (gehuwde vrouw code 2657) het totale bedrag van de gemaakte kosten om de aangegeven auteursrechten te verwerven. U dient een nadere specificatie als bijlage bij uw aangifte in de personenbelasting te voegen.

De inkomsten uit auteursrechten worden gezamenlijk belast met de andere inkomsten (onroerende inkomsten, beroepsinkomsten, enz.). Dat gebeurt als volgt:

Vanaf het aanslagjaar 2008 (in €) (inkomsten 2007)

Tabel 2 : Tarieven van de personenbelasting (art. 130 WIB 92)			
Inkomstenschijf	Aanslagvoet	Verschuldigde belasting per inkomstenschijf	Totale belasting
0 tot 7.420,00	25 %	1.855,00	1.855,00
7.420,01 tot 10.570,00	30 %	945,00	2.800,00
10.570,01 tot 17.610,00	40 %	2.816,00	5.616,00
17.610,01 tot 32.270,00	45 %	6.597,00	12.213,00
meer dan 32.270,00	50 %		

³ Art. 51 W.I.B./1992

Om het definitieve verschuldigde belastingbedrag te verkrijgen, moet nog rekening worden gehouden met de verschillende belastingverminderingen (voor gezinslasten, voor langetermijnsparen, huwelijksquotiënt,...) en verhogingen (gemeentelijke opcentiemen, diverse verhogingen, enz.) die terzake van toepassing zijn.

Zijn de auteursrechten buiten het uitoefenen van een echte beroepswerkzaamheid verkregen, dan worden ze ofwel als roerende ofwel als diverse inkomsten beschouwd.

Ze worden als roerende inkomsten beschouwd als ze voortkomen uit de *concessie van roerende goederen* (artikel 17, § 1, 3°, WIB 1992), waardoor ze worden belast met een aanslagvoet van 15 %.

In geval van *overdracht* daarentegen worden auteursrechten als *diverse inkomsten* belast indien ze niet verkregen zijn in het kader van een beroepswerkzaamheid en ze occasioneel of toevallig voortkomen uit enige verrichting of prestatie bewezen aan derden.⁴

Volgens het administratief commentaar bij het wetboek slaat de term *concessie* op *elke overeenkomst die, zonder eigendomsoverdracht mede te brengen, onder bezwarende titel het recht verleent een goed of een recht uit te baten of er gebruik van te maken* (Comm. I.B., 92, 17/3, 5°).

De belastingadministratie beschouwt derhalve als concessies de concessie van de vergunning van een octrooi, de concessie van een fabricageprocédé, de concessie van het recht handelsgrammofoonplaten te persen, de concessie van het recht om bioscoopfilms en gelijksoortige audiovisuele werken te distribueren of te vertonen, de concessie van het recht om radio- en televisieprogramma's uit te zenden of gelijktijdig en onverkort door te geven (Comm. I.B., 17/3, 5°).

⁴ Art. 90, 1° W.I.B./1992 – Comm. 23/270

Auteursrechten van schrijvers, toondichters, choreografen, enz. moeten als baten worden aangezien, tenzij ze louter het gevolg zijn van een louter toevallige of occasionele kunstprestatie. In dat laatste geval moeten ze als in art. 90, 1° W.I.B. 92 bedoelde inkomsten (diverse inkomsten) worden belast.

De opbrengsten van auteursrechten, van reproductierechten, van uitvindingsoctrooien (wel te verstaan zijn royalty's verkregen ingevolge de concessie van vergunningen van octrooien, inkomsten van roerende goederen) en van alle andere gelijkaardige rechten, verkregen buiten een eigenlijke beroepswerkzaamheid enz., worden eveneens belast als diverse inkomsten (vak XI, B1).

Het uitgavecontract is volgens de administratie daarentegen *geen huur- of concessiecontract* en de rechten die een uitgever ter uitvoering van zulk contract aan een auteur betaalt, zijn dus geen roerende inkomsten (Comm. I.B.,17/6).

De administratie is voorts van oordeel dat *aan auteurs betaalde royalty's als vergoeding voor de machtiging om toneel- of muziekstukken mechanisch te reproduceren (band- of platenopnamen)* evenmin inkomsten van huur of concessie zijn maar wel *inkomsten van de cessie* van een van de bestanddelen die deel uitmaken van het auteursrecht (Comm. I.B.,17/7).

Zo is men van oordeel dat de auteursrechten die universiteitsassistenten en aspiranten van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek bij de *publicatie* van hun doctoraatsthesis ontvangen, *diverse inkomsten* zijn, tenzij zij een regelmatig karakter hebben.⁵

De omvang van de ontvangen auteursrechten doet in dit geval niets terzake.

De werkelijke kosten (gemaakt om deze inkomsten te verwerven of te behouden) kunnen in mindering worden gebracht onder code 1201. Het wettelijk forfait kan niet in mindering worden gebracht (zie tabel 1).

De onder code 1200 aangegeven *diverse inkomsten* worden afzonderlijk belast tegen 33 % (te verhogen met de gemeentebelasting + andere bijzondere belastingen die elk jaar kunnen veranderen!).

2. Ik heb in 2007 een voorschot ontvangen; is dat belastbaar tijdens het jaar van ontvangst (in 2007) of tijdens het jaar dat het wordt ingelopen (in 2008, 2009, 2010...)?

Voorschotten op auteursrechten worden door de wetgever beschouwd als baten⁶ tenzij ze voortvloeien uit een occasionele prestatie verricht buiten de uitoefening van een beroepswerkzaamheid. In dat laatste geval moeten ze worden beschouwd als diverse inkomsten⁷ (code 1200) (zie vraag 1).

⁵ Bull. Belast. nr. 652-Thiberghien-Handboek fiscaal recht

De auteursrechten en presentiegelden ontvangen door een werkleider aan de universiteit ten gevolge van toevallige verrichtingen, werden als diverse inkomsten gekwalificeerd (Brussel, 28/06/1983, F.J.F. nr. 83/155; zie ook Parl. Vr. nr. 108 d.d. 7 februari 1986; De Clippele, Bull. Belast. nr. 652).

⁶ Art. 27 W.I.B./1992

⁷ Art. 90 – 1° W.I.B. 1992

Voor natuurlijke personen bepaalt de wet dat zowel baten als diverse inkomsten moeten worden belast tijdens de belastingperiode van ontvangst, d.w.z. op het ogenblik van betaling. In 2007 betaalde voorschotten worden dus in 2007 belast (aanslagjaar 2008 – inkomsten 2007).

3. Wat kies ik uiteindelijk? Belasting van auteursrechten als diverse inkomsten of als beroepsinkomsten?

Rekening houdend met de uitgebreide rechtspraak terzake is het raadzaam erg op uw hoede te zijn. Elk geval moet afzonderlijk worden onderzocht.

De situatie kan worden samengevat zoals vermeld in tabel 3 hieronder.

Tabel 3 : Belasting van auteursrechten	
Activiteit die de auteursrechten doet ontstaan	Belasting
<ul style="list-style-type: none"> - Occasionele activiteit. - Geheel van gelijksoortige verrichtingen en prestaties die voldoende frequent zijn (jaar na jaar regelmatig herhaald) en onderling verband houden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Diverse inkomsten. - Beroepsinkomsten.
<ul style="list-style-type: none"> - Prestatie die deel uitmaakt van de normale beroepsbezigheid. 	<ul style="list-style-type: none"> - Beroepsinkomsten.

4. En de toelage die ik van de K.O.H.S. van SABAM ontvang? Ik veronderstel dat die eveneens belastbaar is?

De toelage die u van de Kas voor Onderlinge Hulp en Solidariteit van SABAM ontvangt, is eigenlijk een uitgestelde uitkering van auteursrechten die reeds vroeger werden geïnd voor het gebruik van het repertoire.

Ze zijn dan ook onderworpen aan dezelfde regels als « gewone » auteursrechten (zie hierboven).

5. Ik heb het repertoire van mijn oom geërfd. Als ik de successierechten heb betaald, zijn de auteursrechten die SABAM mij in de toekomst zal toekennen, dan belastbaar?

Indien de vooroverleden auteur (de *erflater*) *een beroepswerkzaamheid uitoefende*, worden de door zijn rechthebbenden ontvangen rechten die voortkomen uit uitvoeringen, reproducties, enz. die *vóór* zijn overlijden hebben plaatsgevonden, *vroeger verworven baten* genoemd en belast als beroepsinkomsten ten name van de nalatenschap van die auteur (artikel 28, 2°, WIB 1992; Comm. I.B., 28/44). Indien de auteur evenwel *geen beroepswerkzaamheid uitoefende*, worden die rechten ten name van de nalatenschap belast als *diverse inkomsten* (Comm. I.B., 90/7.8°).

Wat de door de rechthebbenden ontvangen auteursrechten betreft die voortkomen uit uitvoeringen, producties, enz. die *na* het overlijden van de auteur hebben plaatsgevonden, gaat recente rechtspraak ervan uit dat zij niet a priori belastbaar zijn ten name van de erfgenamen, tenzij deze laatsten zelf een beroepswerkzaamheid (of een occasionele werkzaamheid) uitoefenen ter exploitatie van de werken in kwestie (in welk geval zij dus eveneens ten name van de erfgenamen als beroepsinkomsten of occasionele inkomsten worden beschouwd).⁸

Opgemerkt zij echter dat deze kwestie in het administratief commentaar bij het belastingwetboek anders wordt gezien: bij het openvallen van de erfenis wordt de waarde van het recht dat de rechtverkrijgenden van de *erflater* bezitten om diens werken winstgevend te maken, beschouwd als zijnde belastbaar, *ten name van de nalatenschap*, zodra die waarde, bijvoorbeeld in de aangifte van de erfenis, wordt vastgesteld. Die waarde wordt door de belastingadministratie aangemerkt als een stopzettingsmeerwaarde (bedoeld in artikel 28, 1°, WIB 1992) en bijgevolg afzonderlijk belast tegen 16,5 %. Die waarde mag echter geen tweemaal worden belast, een eerste maal op het ogenblik van de *vaststelling* ervan (in de aangifte van de erfenis) als *stopzettingsmeerwaarde*, en nadien een tweede maal op het ogenblik van de *inning van de auteursrechten*. Om die dubbele aanslag te vermijden gaat de belastingadministratie als volgt te werk: indien de rechthebbende auteursrechten ontvangt *vóór* de datum die voor het bepalen van de stopzettingsmeerwaarde in aanmerking is genomen, worden die rechten *ten name van de rechthebbende belast* als beroepsinkomsten. Voor de *na* die datum ontvangen rechten (en voor zover de stopzettingsmeerwaarde inderdaad als dusdanig is belast) zijn evenwel *geen belastingen meer verschuldigd* (Comm. I.B., 28/39 en 40).

Auteursrechten die voortkomen uit uitvoeringen, producties, enz. welke *na het overlijden van de auteur* hebben plaatsgevonden, maar die betrekking

⁸ HvB Brussel, 29 september 2000, RG 1997/FR/71; rechtbank van eerste aanleg Brussel, 18 september 2001, RG 2000/5583 en 5632-A

hebben op werken die niet het resultaat zijn van een beroepswerkzaamheid van de *erflater*, zijn *niet belastbaar* (Comm. I.B., 90/8).

6. Ik heb een prijs van SABAM en een prijs van de vzw B.A.P. van SABAM ontvangen. Ik veronderstel dat ik een fiscale vrijstelling geniet?

De prijzen van Sabam en de BAP van Sabam worden normaal gezien niet belast ten name van de begunstigen aangezien het niet gaat om een door openbare machten toegekende prijs, noch om een « bezoldiging van bewezen diensten » in de zin zoals ze worden opgevat in het administratief commentaar zelf.

Het zou echter kunnen dat de belastingadministratie die prijzen wil belasten als beroepsinkomsten indien ze verkregen zijn « in het kader van de beroepswerkzaamheid » van de begunstigen.

Opgemerkt zij evenwel dat het niet-vrijgestelde prijzengeld in de personenbelasting belastbaar is tegen de belastingvoet van 16,5% onder de rubriek diverse inkomsten (code 1203).

7. Kunt u mij zeggen of ik voor de auteursrechten die ik ontvang, moet bijdragen tot het sociaal statuut van de zelfstandigen?

Journalisten, perscorrespondenten en personen die auteursrechten genieten, zijn niet onderworpen aan het sociaal statuut van de zelfstandigen indien ze reeds, in welke hoedanigheid ook, een sociaal statuut genieten dat minstens gelijkwaardig is aan dat van de zelfstandigen.⁹

Met andere woorden: wie onderworpen is aan een sociaal statuut dat gelijkwaardig is aan dat van bediende, arbeider of ambtenaar, of wie reeds

⁹ Art. 5 van K.B. nr. 30 van 2/07/1967. Journalisten, perscorrespondenten en personen die auteursrechten genieten, zijn niet aan dit besluit onderworpen indien zij reeds in welke hoedanigheid ook een sociaal statuut genieten dat ten minste gelijkwaardig is aan het bij dit besluit geregelde.

onderworpen is aan het sociaal statuut van de zelfstandigen in elke andere hoedanigheid, moet voor de auteursrechten die hij of zij ontvangt, niet bijdragen tot het sociaal statuut van de zelfstandigen.

8. Ik ben gepensioneerd en ik ontvang auteursrechten van SABAM en uitgestelde rechten van de K.O.H.S. van SABAM (driemaandelijke toelage). Loop ik eventueel het risico het recht op mijn pensioen te verliezen en te moeten bijdragen tot het statuut van de zelfstandigen?

Gepensioneerde kunstenaars mogen *onbeperkt auteursrechten* ontvangen op voorwaarde dat hun *arbeid uitsluitend bestaat uit het scheppen van werken van wetenschap of kunst* en voor zover die bezigheid geen invloed uitoefent op de arbeidsmarkt, de gepensioneerde geen handelaar is en hij van tevoren de Rijksdienst voor Pensioenen via het daartoe bestemde formulier op de hoogte brengt.¹⁰

9. Om mijn statuut te kunnen bepalen is heel wat scherpzinnigheid vereist vanwege de ingewikkelde fiscale en sociale wetgeving. Als ik nog moeilijkheden ondervind om uit dit onontwarbare kluwen te geraken, mag ik dan contact met u opnemen om mij bij mijn taak te helpen?

Natuurlijk. Wij staan volledig te uwer beschikking. Neem gerust contact met ons op.

Nog een laatste wenk!
Controleer zorgvuldig de berekeningsnota op uw aanslagbiljet want daarin komen regelmatig vergissingen of vergetelheden voor vanwege de belastingdiensten die de gegevens moeten ingeven. Een gewaarschuwd lid telt voor twee.

¹⁰ K.B. van 21 december 1967 over de pensioenen